

PRÁVO EVROPSKÉ UNIE

Organizační struktura EU

2019

Schéma principu nadstátnosti

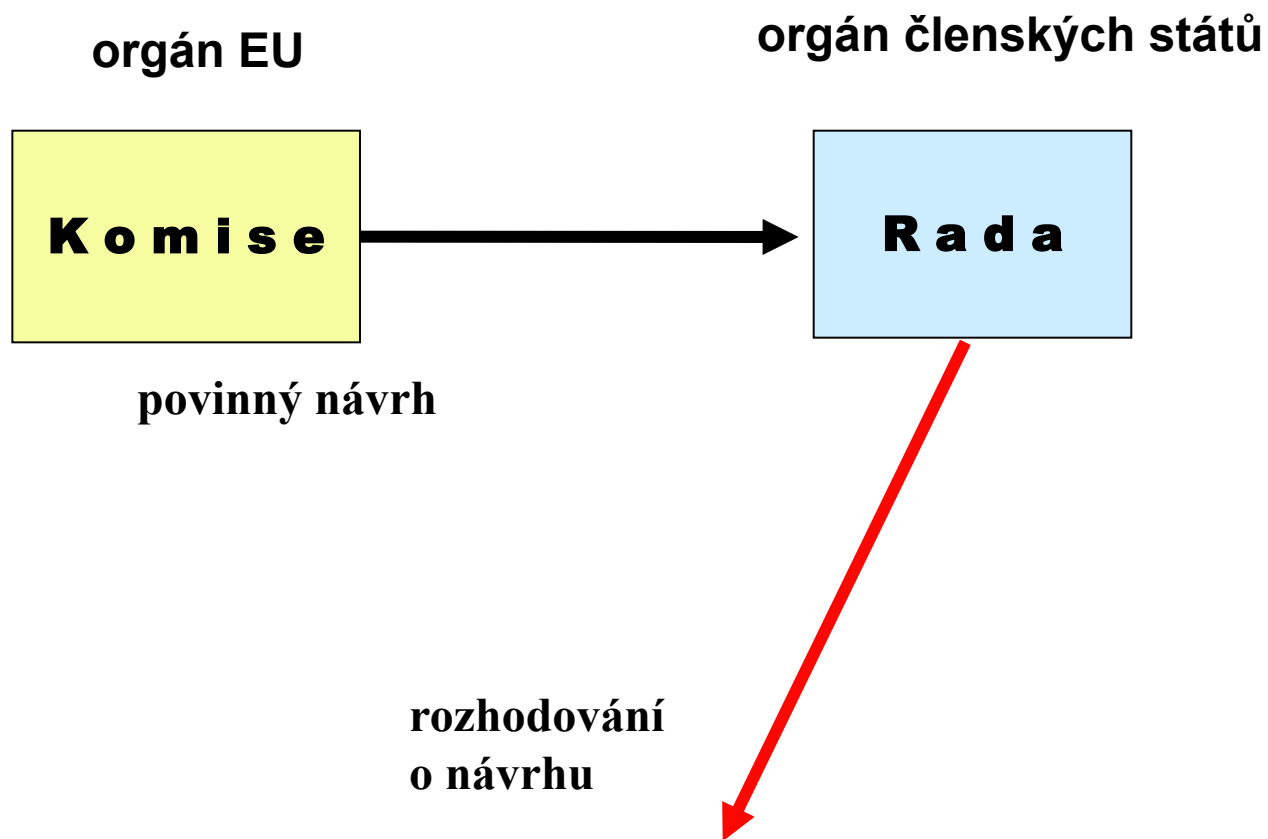
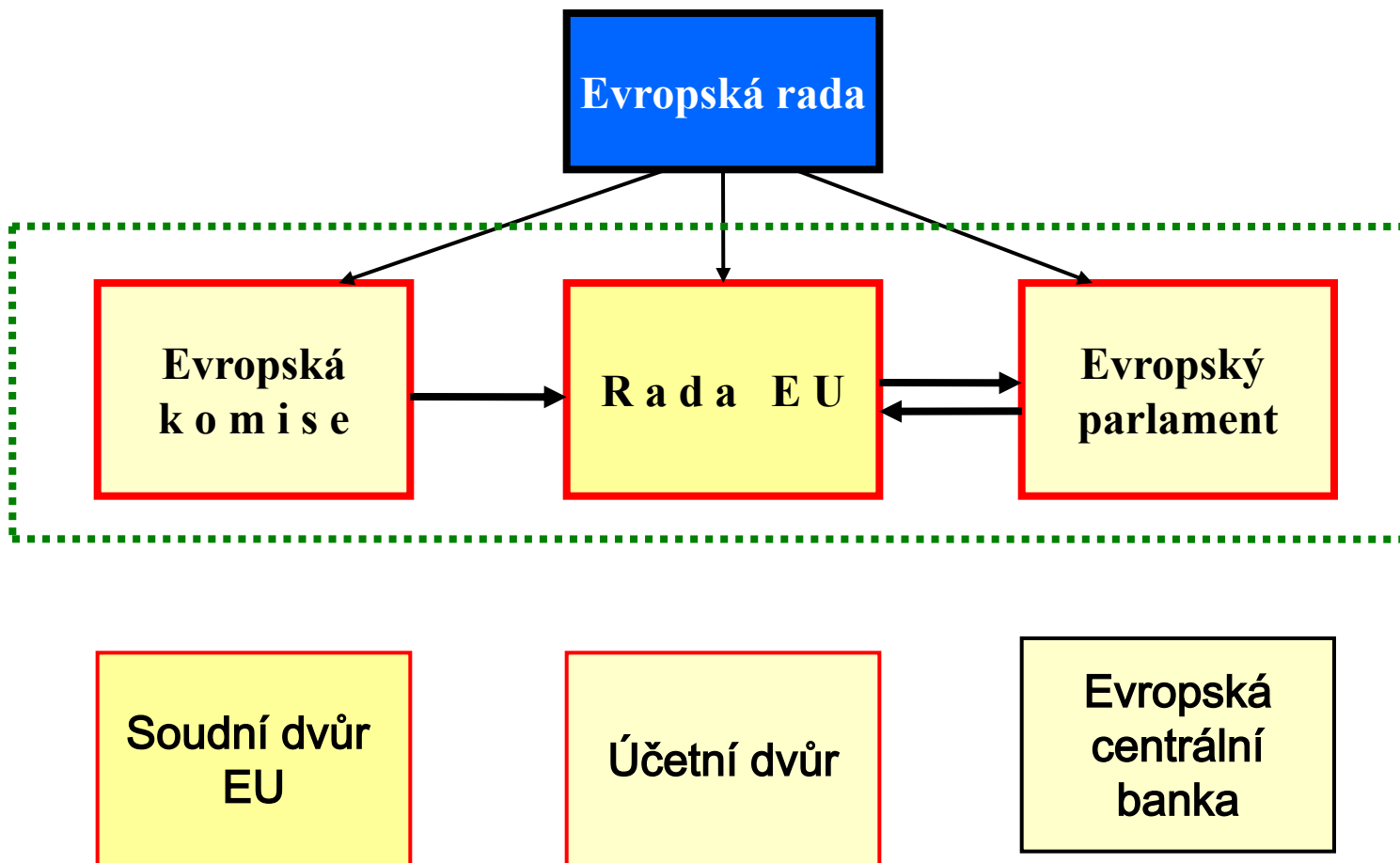

Schéma organizační struktury EU

Evropská komise

- Evropská komise je nadnárodní orgán Evropské unie,
 - nezávislý na členských státech a
 - hájící zájmy Unie.

Dva významy: kolegium 28 komisařů nebo toto kolegium s celým administrativním aparátem (+ 25 000 úředníků).

- **Pravomoci:**
- 1. iniciativní
- 2. výkonná
- 3. kontrolní
- 4. zastupování EU navenek

Evropská komise

základní informace

- Činnost Komise je zabezpečována prostřednictvím **Generálních ředitelství**. **GR** je odpovědný jednomu z komisařů. O celkový chod Komise se stará **Generální sekretariát**.
- Celkem má Komise přibližně **35 000 zaměstnanců**, z nichž asi patnáct procent tvoří překladatelská a tlumočnická služba.
- **Předsedu Komise musí schválit Rada EU a Evropský parlament**. 8 místopředsedů.
- Komisaře nominují jednotlivé členské státy. **Komisaři nejsou reprezentanty státu, který je delegoval**.
- Každému z komisařů je předsedou Komise přidělen jeden resort.
- **Evropskou komisi nakonec jako celek schvaluje Evropský parlament**.
- Komise je politicky zodpovědná Parlamentu, který jí jako celku může vyjádřit nedůvěru.

Rada EU

- **Složení:** zástupci člen. států (ministři – 10 různých sektorových variant podle agendy)
- **Předsednictví:** po 6 měsících
- **Pravomoci:** rozhodovací, legislativní
- **Hlasování:**
 - vážené
 - kvalifikovaná většina nebo jednomyslnost
- **COREPER I a II**

Rada EU

Název sektorové rady	Zkratka
Rada pro všeobecné záležitosti	GAC
Rada pro zahraniční věci	FAC
Rada pro hospodářské a finanční záležitosti	ECOFIN
Rada pro spravedlnost a vnitřní věci	JHA
Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdravotnictví a spotřebitelské záležitosti	EPSCO
Rada pro konkurenceschopnost	CC
Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku	TTE
Rada pro zemědělství a rybolov	AGRI
Rada pro životní prostředí	ENVI
Rada pro školství, mládež, kulturu a sport	EYC

Vážené hlasování v Radě EU

do r. 2014 **(minulost)**

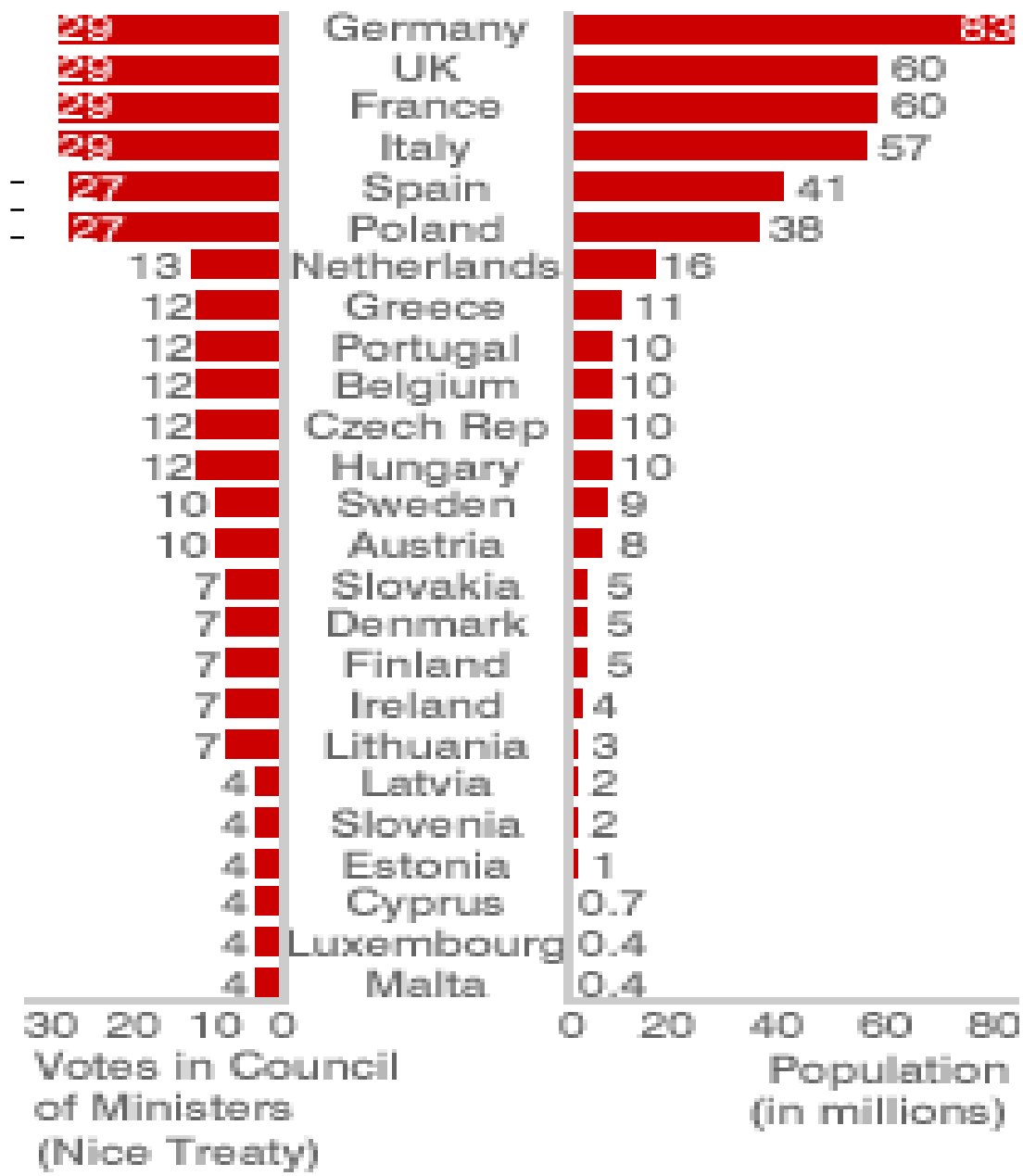
• Francie, Itálie, Německo a Spojené království:	29
• Polsko a Španělsko:	27
• Rumunsko:	14
• Nizozemsko:	13
• Belgie, ČR, Maďarsko, Portugalsko a Řecko:	12
• Rakousko, Bulharsko a Švédsko:	10
• Dánsko, Finsko, Irsko, Litva, Chorvatsko a Slovensko:	7
• Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Lucembursko a Slovinsko:	4
• Malta	3
• CELKEM	345

Hlasování kvalifikovanou většinou (do 2014 - **minulost**)

- **Návrh přijat:**
- 1. pokud souhlasí **většina členských států** a
- 2. pokud je minimálně **260 hlasů** – což je 73,9 % z celkového počtu hlasů **z 352**
- Členský stát může navíc požadovat ověření toho, zda hlasy vyslovené „pro“ představují alespoň **62 % celkového počtu obyvatel Unie**. Bude-li zjištěno, že tomu tak není, rozhodnutí nebude přijato.

Kvalifikovaná většina v Radě podle Lisabonu (až od 2014) (současnost)

- **55% členských států** a současně alespoň
- **65% obyvatel EU** (součet obyvatel ve státech hlasujících kladně)
 - = kumulativní podmínky
- ***Blokační menšina*** - tzv. **ioanninský kompromis**:
 - Menšina musí být tvořena minimálně 4 zeměmi (případně takovým počtem členů, jenž zastupuje nejméně 35 % obyvatelstva zúčastněných členských států plus ještě jeden člen), jinak se kvalifikovaná většina považuje za dosaženou.
 - Tato změna byla zakotvena ve prospěch ochrany malých členských zemí, které by jinak mohly být blokovány třemi velkými členskými státy EU, které tvoří 35 % obyvatel EU.

Populace a rozloha 28 členských zemí Evropské unie
(odhad k 1. lednu 2014)

členský stát	populace	% EU			
Belgie	11 203 992	2,21			
Bulharsko	7 245 677	1,43			
Chorvatsko	4 246 700	0,84			
Česko	10 512 419	2,07	****		
Dánsko	5 627 235	1,11			
Estonsko	1 315 819	0,26	***		
Evropská unie	507 416 607	100,00			
Finsko	5 451 270	1,07			
Francie	65 856 609	12,98			
Irsko	4 604 029	0,91			
Itálie	60 782 668	11,98			
Kypr	858 000	0,17	***		
Litva	2 943 472	0,58			
Lotyšsko	2 001 468	0,39			
Lucembursko	549 680	0,11	***		
Maďarsko	9 879 000	1,95			
Malta	425 384	0,08	***		
Německo	80 780 000	15,92			
Nizozemsko	16 829 289	3,32			
Polsko	38 495 659	7,59			
Portugalsko	10 427 301	2,05			
Rakousko	8 507 786	1,68			
Rumunsko	19 942 642	3,93			
Řecko	10 992 589	2,17			
Slovensko	5 415 949	1,07	****		
Slovinsko	2 061 085	0,41			
Spojené království	64 308 261	12,67			
Španělsko	46 507 760	9,17			
Švédsko	9 644 864	1,90			

Evropský parlament

- **Složení:** 751 poslanců – přímé volby
 - jednokomorový
- **Pravomoci:**
 - spolurozhodování s Radou EU (legislativní činnost)
 - demokratický dohled nad Komisí (nedůvěra)
 - rozpočtová pravomoc

Zasedání EP

- *Parlament má tři oficiální sídla.*
- 1. Ve Štrasburku se europoslanci scházejí jeden týden v měsíci na plenárním zasedání.
- 2. Stálé výbory Evropského parlamentu se scházejí mezi plenárními zasedáními v Bruselu, kde se konají také "miniplenární zasedání".
- 3. Předsednictvo Evropského parlamentu a generální sekretariát sídlí v Lucemburku.

Výbory a frakce EP

- Pro období 2014 - 2019 je počet **stálých výborů** stanoven na 20 stálých a 2 podvýbory.
- Parlamentní výbory vypracovávají a přijímají zprávy o legislativních návrzích či přicházejí se zprávami z vlastního podnětu. Výbory připravují materiály pro plenární zasedání Parlamentu. Dále posuzují a předkládají pozměňovací návrhy směrnic a nařízení vypracovaných Evropskou komisí. Vedle stálých výborů může Evropský parlament zřídit i výbory dočasné a vyšetřovací
- Vedle výborů poslanci zasedají také v **politických skupinách (frakcích)**, kde jsou sdruženi podle politické, nikoli státní příslušnosti.
- Politické skupiny mají obdobnou strukturu jako národní strany. Volí si předsedu (v některém případě i dva předsedy) a místopředsedy. V jednacím sále zasedají poslanci podle politické příslušnosti, a to zleva doprava.
- Politické skupiny rozhodují o agendě plenárního zasedání a předkládají pozměňovací návrhy, o nichž se bude společně hlasovat. Tzv. koordinátoři skupiny působí jako kontaktní osoby mezi skupinami a výbory a hledají podporu při hlasování o návrzích.
- V Evropském parlamentu je v současnosti 8 politických skupin. Někteří poslanci jsou tzv. nezařazenými poslanci, tj. nejsou členy žádné politické skupiny.

Evropský soudní dvůr podle Lisabonu

Soudní dvůr EU:

Složení SD EU:

- **1. Soudní dvůr** – 28 soudců, 8 generálních advokátů
- **2. Tribunál** – 56 soudců (2019)
- 3. Soud pro veřejnou službu – zrušen 2016 (sloučen s Tribunálem)

Základní funkce Soudního dvora

- 1. Klasické řešení sporů, ukládání sankcí
- 2. SDEU jako ústavní (správní) soud
- 3. Sjednocování výkladu práva EU v členských zemích

Legislativní postupy v EU

- **řádný** = Rada **spolurozhoduje** s Evropským parlamentem, Rada přitom rozhoduje **kvalifikovanou většinou**
- **zvláštní** = popsány ve Smlouvě o fungování EU

Řádný legislativní postup 1

- KOMISE předloží **návrh** EP a RADĚ
- **změna návrhu** Komise: RADA jednomyslně
- **první čtení**
 - začíná EP: svůj postoj předloží Radě
 - Rada schválí - **přijato**
 - Rada neschválí – první čtení (projednání) v Radě, výsledek: postoj Rady

Řádný legislativní postup 2

- **druhé čtení**
 - 1. EP schválí postoj Rady – **přijato**
 - 2. EP odmítne zcela – **nepřijato**
 - 3a. EP navrhne změny a Rada je schválí: **přijato**
 - 3b. EP navrhne změny a Rada všechny neschválí: **dohodovací výbor ----- kompromis**
 - změna návrhu neschválená Komisí: Rada jednomyslně
 - **Dohodovací výbor**: kompromis projednán EP a Radou ve **třetím čtení**
 - musí být **přijat** do 6 týdnů Radou a zároveň EP, jinak **nepřijato**
- RADA rozhoduje **kvalifikovanou většinou**, není-li uvedeno jinak